

אור הפרשה

יו"ל ע"י מוסדות אור דוד בראשות הר"ג דניאל זר שליט"א

כ"ג כסלו תש"פ • גליון 97 • פרשת וישב

זמני שבת קודש

הדלקת נרות	מוצאי שבת	רבנו תם
16:18	17:18	17:40
16:16	17:22	17:46
16:15	17:15	17:37

שבת שלום ומבורך!

העלון טעון גניזה

הר"ג דניאל זר שליט"א
ראש הישיבה והמוסדות

נס פך השמן

מדוע חכמים קבעו לזכור דוקא את נס פך השמן משאר ניסים?

להודות ולהלל

קיבלנו הזדמנות שנתית בת שמונה ימים, שמאפשרת לנו לפתח במעט את החשיבה, להתבונן בטוב המורץ עליו משמים דבר יום ביומו, ולהודות על כך מכל הלב. כשאנו רואים את הניסים המופלאים שהתרחשו בימים ההם, אנו מפנימים כי גם בזמן הזה השגרה המבורכת שלנו מלאה במתנות משמים, ועל כך עלינו להודות.

לפיכך, ניטול פסק זמן ממירוץ החיים השוחק, ונייחד כמה לילות בודדים לישיבה משותפת עם המשפחה ב'ערב לביבות', נחשוב על כל הטוב שזכינו לו - שולחן ערוך מלא בכל טוב, משפחה ברוכה היושבת מסביב, אוריה טובה וחגיגה - ונודה על כל הטוב הזה, לו אנו זוכים 365 יום בשנה!

הרגיל בהודאה להשם על שגרת היום יום, מבטא כי כל מה שיש לו לא מובן מאליו. אדם שאומר 'מודה אני' מדי בוקר בחשיבה על משמעות המילים, מבין כי הקימה בבוקר אינה אוטומטית, משיהו מחזיר את הנשמה ומעניק כח לקום לעוד יום רענן ופורה. אדם שזוכר להודות מדי יום על בריאותו - מטמיע בנפשו כי משיהו מעניק לו את הבריאות, כמה תפילות אנו מבקשים כדי לזכות להתמיד בבריאות ובאריכות ימים, דווקא כי הדבר לא מובן מאליו... בורא עולם החליט בטובו להעניק לי בריאות, ועל כך אני מודה ומשבח מעומק לבי!

ואז, גם בשעת קושי והתמודדות, האדם לא כועס ולא מאבד עשתונות. 'הרי כל מה שיש לי ניתן לי במתנה מאבא שבשמים', הוא לוחש לעצמו, 'נו, והיום, בנושא פלוני, אבא לא נתן לי. ומה בכך? וי זו סיבה לכעוס? וכי זו סיבה להתמרמר? הרי שום דבר לא באמת מגיע לי, הכל קיבלתי במתנה, ועל פרט מסויים לא קיבלתי אישור מאבא, וכי זו סיבה לחוש פגוע או ממורמר?'

כדאי להתרגל להתבונן בכך, לשים לב כי אנו מקבלים מבורא עולם כל כך הרבה מתנות, בכל יום, כל היום. כשנודה על כל המתנות האלה - נרויח תחושה טובה הקונה שביחה בלב, שמחת חיים שלא פוסקת בכל תנאי החיים, שלווה נפש ורוגע מלא בכל תהפוכות החיים!

שיגבר ככדור של המתגלגל מראש ההר, והולך וגדל עוד ועוד. כי הבורא עולם הבטיח "ובא לציון גואל ולשבי פשע ביעקב", שלפני הגאולה ישובו התועים בתשובה. ואמר הנביא "הנה ימים באים נאום ד' והשלחתי רעב בארץ לא רעב ללחם ולא צמא למים כי אם לשמוע את דבר ה'". בורא העולם מבטיח שיהיה צמא לתשובה, צמא ליראת שמים, צמא לתורה. הם הקימו ליגות נגד כפייה דתית, ליגות נגד חזרה בתשובה, וראשי הליגה עצמם חזרו בתשובה.

והנה שם בבית המקדש, היו כמה מיני שמנים, היה שמן שנטמא והיה שמן טמון היטב, שמן שלא פגעו בו הרשעים. וגם היום יש שמן טמא, בתי ספר שיד השלטון מטמאה אותו, פוגמת אותו, ילדים תמימים שלא יודעים טעם של יהדות אמיתית, והם עצמם מודים שהחיון שלהם פשט את הרגל, לאיזה קלקולים הגיעו! אלפים עוזבים את הארץ, אלפים זרוקים במזרח הרחוק, לא יודעים מה עובר עליהם, מי הם ומה הם, מלאי קלקולים וסמים והימורים. ואם פעם היו שומרים לפחות על הילדים, היום הילדים גדלים פרא, בתרבות אנשים חטאים.

כמה סיפורים אני יודע על בתיים טובים שלמים ואוהבים, שנהרסו ונשדדו וחרבו, בגלל טומאת האייפונים! לא נשאר בהם אבן על אבן כאשר יבער הגלל עד תומו. אלפי ילדים זרוקים בלי אבא ואמא, בלי בית אוהב וחם, רק בגלל התקשורת הארורה אשר קמה לבער כל דבר טוב שעוד היה בהם. תרבות אנשים חטאים, תרבות של בהמות שדי וחיתו יער. **התורה הקדושה אשר דרכיה דרכי נועם וכל נתיבותיה שלום!** התורה הקדושה כולה יופי וטוהר, כולה יראת שמים ענוה וחסד, כולה! הראו לי דבר אחד שאינו נחמד ומתוק בתורה הקדושה.

אמא לא יודעת אם בנה יחזור, שולחת ילד לבית הספר ומקבלת אותו בבית הסוהר. זו "השכלה"? זו ה"ליבה" המאושרת? לב כסיל לשמאלו. ראו איך נראים הכוללים הישיבות, אני עובר בליל שבת בפרדס כץ ושומע "שלום עליכם" מכל החלונות, "שלום עליכם מלאכי השרת". בעבר היה כאן "מלאכי חבלה". אנשים שהכירו את האיזור בעבר אומרים לא ראינו כזו מהפכה. זה כח התורה, כח הפך שמן הטהור בזיקוקו!

שבת שלום!

מתוך דרשתו השבועית של הר"ג דניאל זר שליט"א
המתקיימת בכל יום רביעי בשעה 22:00 בישיבת אור דוד

יום ראשון בערב נכנס לימי החנוכה, בו מדליקים שמונה ימים נרות. לזכור ולהזכיר את נס פך השמן בבית המקדש, שהיה בו כדי יום אחד ונעשה נס והוא דלק שמונה ימים. ויש לשאול. הרי הרבה ניסים נעשו לעם ישראל בכל הגלויות, למה דוקא נס זה נבחר לציון, מה מיוחד בנס זה שחוגגים עבורו שמונה ימים?

אלא התשובה, שכל מה שתקנו חכמינו ז"ל בתקנותיהם הם רק דברים שיש בהם סמליות לדורות הבאים, מעשי ניסים שאין בהם סמליות לדורות הבאים לא קבעו חכמים למצוה. מה מסמל נס החנוכה לעדי עד? מה הלקח אותו יש לקחת צידה לאורך שנות גלות? נתבונן בנס, מה ארע שם?

מסכת שבת מסופר שבכ"ה בכסליו כשנכנסו יוונים להיכל טמאו את כל השמנים שבהיכל וכשגברה מלכות בית חשמונאי ונצחום בדקו ולא מצאו אלא פך אחד של שמן שהיה מונח בחותמו של כהן גדול ולא היה בו אלא להדליק יום אחד נעשה בו נס והדליקו ממנו שמונה ימים, לשנה אחרת קבעו ועשאו ימים טובים בהלל והודאה. היוונים טמאו את כל השמנים, וכך קטן של שמן נשאר, והוא היה חתום בחותמו של כהן גדול, שמונה ימים אורכים כדי להפיק שמן מהודר חדש.

גם כאן בארצנו הקדושה, הקימו המדינה, **הציונים טימאו כל השמנים, טימאו את האומה**, והנה, תחת אשר יהיה בארץ כמו בפרוך המדינה, שתי ישיבות שלוש, תלמודי תורה מעטים, הנה המעט אשר היה לפני ה' מאיתנו פרץ לרוב. באו אנשים מכל העולם, אמרו להם אין צריך לקיים מצוות, הגאולה באה, עם חופשי בארצנו, טימאו כל השמנים, הרסו את התורה, שרפו את היכלי התורה. אבל נשארו ישיבות מעטות, כך שמן טהור, אחת או שתיים, לא יותר. ואותו הפך הקטן שזלזלו בו, שראש הממשלה הראשון אמר בעוד חמש-עשר שנים אין דת במדינה, הנה אם היה יוצא מקברו ורואה איך נראית פרדס כץ יתהפך בקברו.

והפך הקטן הזה הולך וגדל עד כי גדל מאד, בכל רחבי הארץ, ואפילו בקיבוצים בונים בתי כנסת, פלא פלאים! **בכל רחבי הארץ ומכל קצוות תבל, רעבים גם צמאים לדבר ה', מוסדות תורה, מדרשות**, פך השמן הקטן שזלזלו בו, ואמרו עוד מעט אין חרדים ח"ו, הולך וגובר מאד. בתחילה היו אומרים זה יחלוף... ובדרשות שלי לפני שלושים וחמש שנה הייתי אומר, הם אומרים שזה גל חולף, שזה "מודה חולפת" ואני אומר שזה גלגל אדיר

* ניתן להקדיש לע"ז, לרפואה או להצלחה

כוח אמות שותף כזכוי תרביק?

בתרומה של 100 ש"ח אתם שותפים בהפצת אלפי עלוני 'אור הפרשה' בכל רחבי הארץ

להצטרפות חייגו: 03-61-50-203

סיפור לשבת

הרב אשר קובלסקי

מנגינה שסוחפת

שאני משורר מדי בוקר את 'מזמור לתודה' בהתרגשות רבה...

הרי הגליל דממו סביבו, אף נפש חיה לא היתה בסביבה. העצים הנידו ענפיהם ברחמים, אך הוא לא הביט סביבו, כולו מרוכז בזעקה: 'לא הסתכלתי מה יאמרו, גיליתי את ההלכה הזו ופעלתי על פיה, וזיכיתי עוד יהודים ממתפללי המנין שהצטרפו אליי, והחלו גם הם מודים להשם בשירה ובזמרה מדי בוקר, כפי שפסקת. אנא, למען אוכל לקדש שם שמים בהמשך הודאה מעומק הלב להשם הטוב, זכני לעבור מחר את הבדיקה למישרין, ויתברר כי לא גידול ולא מחלה, לא דאגה ולא חולי, רק בריאות רווחה ושמחה!'

ר' עזרא סיים את תפילתו המרגשת בכמה פרקי תהלים, וגם שם - למרות שלא היתה זו שעת תפילה, שב ושורר בהתרגשות את 'מזמור לתודה', ולא נחה דעתו עד שעמד ורקד סביב הציון בהודאה מרגשת לבורא עולם. רק כשחש כי הוא רגוע יותר, סמוך ובטוח בחסד השם ובישועתו, שם פעמיו חזרה לבני ברק.

הגיע יום המח, הבדיקה נערכה במכון רפואי מתקדם ונבחה, והחלה ההמתנה לתוצאות. ר' עזרא ממתיך במתח ובחרדה, אך גם בביטחון ובאמונה. הוא לא מפסיק להתפלל, אך פיו גם אינו פוסק מלהודות...

ואז הוא נקרא אל הרופא - - -

'תשמע, בכל הקריירה הרפואית שלי, לא היה מקרה כזה. זה מאוד מוזר, אין לי הסבר, אבל אלה הנתונים.' אמר הרופא, והחוזה בידיו על הצילומים:

ראה, זה הצילום מלפני שלושה שבועות. אתה רואה כאן וכאן גידול, ופה - מסביב - אלו גרורות. כך נראית המחלה, אלה פניה הלא נעימות בכלל...

הרופא נשם עמוקות והמשיך: 'והנה, עכשיו בוא נביט בצילום מאתמול. אתה רואה כאן וכאן? אין לא גידול ולא זכר ממנו. גם הגרורות אינן, ואפילו בדיקות הדם תקינות!'

זה פשוט לא ייאמן! קרא לפתע הרופא בקול רם, 'איך זה יכול להיות שאתה אותו בן אדם? איך יתכן שגידול נעלם, שגרורות אובדות, שהגוף שלך חזר להיות תקין ובריא כלא היה? גם אחרי טיפולים אנחנו לא מקינים בכלל לתוצאות כאלה, על אחת כמה וכמה בלי טיפול, ועם גידול שהיה נראה מתפשט ללא אבחנה!'

הרופא הוסיף עוד כמה משפטי התפעלות, עד ששם לב שר' עזרא כבר לא שומע אותו... הוא פשוט היה שקוע בשירתו, בניגון האהוב והמוכר והיומיומי, 'מזמור לתודה', מכל הלב, ברגש רב, כמעט יוצא בריקוד בחדרו של הרופא...

'מזמור לתודה' הוא לא תפילה, לא בקשה, לא תחנונים. 'מזמור לתודה', הוא פרק קצר, שפשוט אומר תודה, מביע בפסוקיו הודאה לבורא עולם על כל הטוב והחסד שגמל עמנו.

זה שצריך להודות להשם כאשר טוב לנו - זה פשוט, אך סיפורו של ר' עזרא מאיר וזועק שלא רק אז. ההיפך, ההודאה היא כלי רב עוצמה להפוך כל גזירה, התודה לבורא עולם היא דרך ייחודית לפתוח שערי שמים!

אפשר לבקש, אפילו רצוי, אך כמה חשוב להודות ולהלל, כי זה כל החנוכה!

ר' עזרא. הרופא רמז היטב למה הוא מתכוון, למרות שניסה לקמץ במילים. ככל שנקפו הדקות והרופא מוסיף ומתבונן בבדיקות, החושך בעיניו הלך והתפשט... הוא הרכיב את משקפיו, שב ובדק, בחן והתבונן, וכל אותה עת יושב מולו ר' עזרא, לבו אמר לו שאינן מבשרות טובות...

'אני לא יודע איך לומר לך' כחכח הרופא בגרונו שוב ושוב, 'אתה יודע, אני כבר הרבה שנים רופא, ועדיין קשה לי להודיע לאנשים בשורות כאלה...' ההקדמה הזו יצרה בו את התחושה שהוא יודע מה הרופא הולך לומר, ועדיין הוא כסס את ציפורניו במתח...

'תשמע, פתח הרופא בניסיון להרגיע, 'זה עוד לא סופי, צריך לעשות מעקב בעוד שלושה שבועות!'

עוד כמה דקות של שקט, ואז שב הרופא וכחכח בגרונו, בורר את מילותיו בקפידה. 'קח את זה בפורפורציות', ניסה שוב להרגיע, 'יש היום טיפולים מאוד מתקדמים, אולי לוקח זמן, אבל בעזרת השם אפשר לצאת מזה... איך אומרים את זה בלי להזכיר את המילה המפורשת - המחלה הנוראה!'

בחדר השתררה שתיקה רועמת. ר' עזרא נבהל קמעא, אך לא איבד עשתונות. 'החיים עד עכשיו היו דבש', הרהר, 'תודה בורא עולם על השנים הארוכות והבריאות שזכיתי להן עד עתה. בוודאי, כפי שנתת לי כל כך הרבה שנים טובות ומאושרות, לא יפלא מהשם דבר להעניק לי אורך ימים ושנות חיים נוספות!'

הוא יצא מהרופא בצעדים מדודים, אך בוטחים ומחוקקים. בפיו פיוס את הניגון המוכר 'מזמור לתודה'...

חלפו שבועיים, שבועיים, שבועיים ויום, שבועיים ושלושה ימים. ר' עזרא מתכוון לבדיקה באמצעי ייחודי - מדי בוקר הוא מרגן ביתר התרגשות 'מזמור לתודה', וגם באמצע היום הוא לא פוסק מלחשוב על כל הטוב שגמל עמו השם עד עתה, מתוך ביטחון וחיוזק שחסד השם לא יעזובנו גם מעתה ואילך...

ביום שלפני הבדיקה, באמצע התפילה, נייער בו ברק, ניצוץ של תקווה. 'מזמור לתודה', הוא שורר בקול, כמנהגו מדי יום בשנים האחרונות. 'גם ברגעים האלה אני מודה לך בורא עולם', הרהר, 'כי יש כל כך הרבה טוב שעשית אתי!'

באותו רגע, נצנץ בו רעיון, אותו קם וביצע מיד אחרי התפילה. הוא הודיע כי ייעדר מסדר יומו, ומיהר לצאת לצפת, להשתטח על ציונו של מרן ה'בית יוסף' ז"ע, לחלות פני בורא עולם בציון הקדוש של מחבר השולחן ערוך וקובע ההלכה היהודית...

מיד כשהגיע לצפת ועלה לציונו של ה'בית יוסף', נפרץ סכר דמעותיו. הוא הודה מעומק הלב בהתרגשות ובבכי על השנים היפות והטובות להן זכה, על המשפחה שזכה להקים, על החיים ועל הבריאות ועל הפרנסה ועל כל מה שיפה ותקין, ואולי הוא שגרתו אבל באמת שהוא לא מובן מאליו...

ואחר כך, שפך את דאגתו מפני הבדיקה ביום המחר על הציון הקדוש בצפת. בין הרי הגליל והנופים המשכרים עמד והתחנן על נפשו, על נפש ילדיו הזקוקים לאבא בריא, על בריאותו ועל הבדיקה מחר...

ואז, פרצה מפיו הזעקה: 'מרן הבית יוסף! הלכות רבות קבעת ופסקת, ועם ישראל מקפיד לקיימן. אך הלכה אחת לא מפורסמת דיה, ההלכה כי יש לשיר ב'מזמור לתודה', הלכה אותה אימצתי בכל לבי, וכבר כמה שנים

בית הכנסת 'שתילי זיתים' בבני ברק, הוא מבתי הכנסת הוותיקים והמוכרים בעיה מתפללים רבים באים בשערי בית הכנסת מדי יום, כאשר רבים מהם נמנים על קבוצת הזרירים המקדימים למצוות - ומתפללים עם שחר במנין ה'ותיקין' בשעת הנץ החמה.

למתפללים אלה, סיפורנו לא יחדש דבר. הן הוא כבר התפרסם בקרבם בשעת מעשה, הם היו עדים לו ממש. אך עבורנו, סיפור זה יכול להיות תמרור מאיר עיניים.

במנין ה'ותיקין' בבית הכנסת, עובר לפני התיבה הרב עזרא מזרחי, הוא בעל המעשה, ממנו שמענו אותו לפרטיו. כבר יותר משני עשורים שהוא החזן הקבוע, בחורף כבקיץ, כשהנץ החמה חל בשעה מאוד מוקדמת כמו בימים שהנץ החמה בשעה יותר מאוחרת. באופן קבוע הוא ניצב לפני התיבה, מתחיל בשעה היעודה לתפילה, מכבד את השם מגרונו בתפילתו המשובחת.

התפילה - שעתה ונוסחה והחזן שלה - כה קבועים, עד שכל שינוי במתכונתם נחשב לחדשה מרעשה. ולכן, לפני כארבע שנים, כשהרב עזרא החליט לנהוג לומר בנעימה את 'מזמור לתודה' הנאמר מדי יום בתפילת שחרית, שיתף את המתפללים ששמחו להיות שותפים לנהוגה המרגשת:

'גיליתי הלכה שאינה מפורסמת דיה, אך היא הלכה לכל דבר ונפסקה בשולחן ערוך ע"י מרן הבית יוסף. וכך הוא פוסק בסיומן נ"א סעיף ט: 'מזמור לתודה מצוה למשון אותו בניגון ולנגן'. כלומר, שאת 'מזמור לתודה' - מזמור ההודאה להשם יתברך שאנו אומרים מדי יום, צריך לשיר בניגון, מתוך הודאה מעומק הלב להשם יתברך. לפיכך, מה דעתכם כי מהיום ואילך נתחיל לשיר את 'מזמור לתודה' זה מזמור קצר, נצמיד לו ניגון מהיר ועליו שלא יעכב את התפילה, ונמצאנו נשכרים בקיום ההלכה בד בבד עם הודאה לבורא עולם בשמחה ובהתרגשות?

המתפללים שמחו לשמוע את דבר ההלכה, ועוד יותר מכך - שמחו להיות שותפים לקיומה. אכן, כך נאה וכך יאה בשעה שמודים לבורא עולם לעשות זאת בניגון שמח, ולפיכך ששו על ההזדמנות להצטרף להודאה המשמחת...

שירת ה'מזמור לתודה' היומיומית, מעולם לא הפכה לשגרה. למרות שהחזן כבר סיגל לעצמו ניגון קבוע, ושירת ה'מזמור לתודה' עם הקהל כבר נחשבה לעובדה קיימת - עדיין היא מרגשת ומשמחת את המתפללים מדי בוקר מחדש...

חלפו כמה שבועות, שהפכו לחדשים שהצטברו ליותר משנה. החזן, הרב עזרא, החל לחוש כאבים לא מובנים. משככי כאבים נלקחו גם נלקחו, גם תורים אצל הרופא נקבעו, אך הסיבה לכאבים התכופים לא התבררה. אחרי תקופה, שלח רופא המשפחה את ר' עזרא לבדיקה אצל רופא מומחה, שהפנה אותו לבדיקות מקיפות.

ר' עזרא ערך את הבדיקות, ועדיין - שום חשד לא התעורר בלבו. יש כאבים, עושים בדיקות, מקסימום מקבלים מרשם, לוקחים תרופה, וזהו...

אלא שבמקרה זה, לא זו היתה התוצאה...

כשישב הרב עזרא לפני הרופא המומחה אחרי שהגיעו התוצאות, שום דבר לא יכול היה להכין אותו למה שהוא הולך לשמוע. 'אני לא רוצה להדאיג אותך מדי', אמר הרופא כשהוא מקמץ במילים, 'אבל אתה צריך להיות במעקב, כי משהו פה לא תקין. אני מציע שבעוד שלושה שבועות תיבדק שוב בסדרה של בדיקות וצילומים, ולפי התוצאות אז - נדע אם החשש שלי מתבדה או מתאמת...' אי אפשר לומר שהמילים של הרופא לא הדאיגו את

"ר' עזרא מתכוון לבדיקה באמצעי ייחודי - מדי בוקר הוא מרגן ביתר התרגשות 'מזמור לתודה'..."

חינוך ילדים הרב אהרן פרידמן

תיאוריה בשירות ההורים

מירב הסיכויים שלנו כהורים להצליח בחינוך הילדים, כרוך ביכולתנו להבין את מטרת הילד והכיוון שהוא בחר לעצמו. כיוון שאם הילד מעוניין במטרה שונה מזו שלנו ההורים- הרי שכאשר יתנגשו המטרות, ימשוך הילד לכיוונו, וברצונו להשיג את שלו, הוא יכשיל כל פתרון, הנועד להשיג מטרה שהוא כלל אינו מעוניין בה.

מאידך, ההצלחה האמיתית בחינוך, תהיה רק אחרי שההורים יקחו בחשבון את מטרת הילד וישיבילו- באמצעות שיטות שונות ויעילות- להניע את הילד לשאוף למטרה שהם חפצים בה. אז יהא הדבר בבחינת "וילכו שניהם יחדיו", והצלחת ההורים בחינוך ילדיהם תהיה מוחשית ונראית לעין.

לדוגמא: הורה המבקש לחנך את ילדיו לקראת קריאת שמע בטרם עלותם על מיטתם לשינת הלילה- לא יוכל לצפות להצלחה, כאשר הוא ניגש לעניין בקוצר רוח ובחוסר סבלנות, ונתפס כ"נודניק" שאינו מניח לילד לעלות על יצועו בלי קריאת שמע. כשאר המטרה שבלב אינה זוהי, היא לא תחלחל בלבו של הילד ומטרת חינוכו לא הושגה. הילד יקרא קריאת שמע, לא מתוך רצון והבנה לחיוב ולגודל העניין, כי אם מתוך רצון להיפטר מאביו הטרדני. אינני צריך לתאר בפניכם כיצד תיראה קריאת שמע שלו בהיכנסו

לישיבה ובהיפטר מחלץ ההורים...

לעומת זאת, אם ישתמש האב באמצעי שכנוע וריצו, וישיביל להסביר לילד את מהות קריאת שמע ואף ינהיג מבצעים נושאי פרסים, שיעודדו את הילדים לעמוד בעצמם על המשמר לכל ישכחו לקרוא קריאת שמע שעל המיטה, יצליח להחזיר בהם אהבה ורצון פנימי לעשות זאת בעתיד.

דוגמא נוספת: כאשר אב מבקש לחנך את ילדו הקטן להתפלל כראוי, דוקא בזמן שהילד מעוניין לשחק בחוץ עם הילדים האחרים בגילו, שהוריהם עוד לא מכריחים אותם לשבת בבית המדרש במשך כל זמן התפילה, והילד אינו מבין כלל את חשיבות המטרה של האב, וזה אף מקומם אותו. כל כמה שישקיע האב במטרה זו, לא יצליח לחלחל ללבו של הילד. גם אם יוכרח בכוח לשבת בביהכנ"ס ולהחזיק עצמו על הסידור, הרי שהדבר לא יועיל מאומה לעצם חינוכו של הילד. זאת, מאחר והילד מעוניין לשחק בחוץ, ורק פחדו מן האב המלחץ גורם לו לשבת בתוך בית המדרש ו"להתפלל".

את התוצאה, נראה בהזדמנות הראשונה שיוכל לחמוק ולצאת לשחק באמצע התפילה מחוץ לכתלי ביהכנ"ס. לא כן יהיה, אם האב יצליח בתחבולות לשכנע את הילד בחשיבות התפילה, ויחליב את לבו לחשוב בזכות שניתנה לקרצו חומר להגיש מנחה לפני בורא כל עלמין. אז יפעלו האמצעים, פרס, עידוד, ובעיקר מחמאות ותשבחות, את פעולתם, ויסיעו לאב להביא את ילדו למימוש המטרה.

וכך הוא בכל תחומי החינוך. כאשר הילד מבין את המטרה והוא אף שותף להשגתה, יצעדו שניהם, האב וילדו, במסילה העולה בית א-ל, ומצב כזה הוא ממש "שער השמים". במצבים מעין אלו, יהיה לבו של הילד פתוח לקלוט את אורחות החינוך, ומאמצי ההורים ישאו פרי תוך שיתוף פעולה הדוק עם הילד.

למאמרים נוספים של הרב אהרן פרידמן
כנסו לאתרנו: Rabenu.com

פרשת שבוע הרב צה ויאה

פרשת וישב

לכל יהודי, בכל מקום, בכל מצב אסור לאבד את התקווה, כי אדם ללא תקווה חלילה הוא אבוד, שאי תקווה זה בעצם מה שאנו מאחלים בתפילת שמונה עשרה למינים ולמלשינים, שנאמר "למינים ולמלשינים את תהי תקווה", ותקווה פרושה להאמין בקב"ה שישלח לי את הטוב שאני מצפה לו, שנאמר "קוה אל ה'", ולא להתייאש מהצפייה לעולם, כמו שלימדנו דוד המלך "גם כי אלך בגיא צלמות לא אירא רע כי אתה עמדי" במילים פשוטות אומר דוד המלך, אני לא מתיירא ולא מאבד את תקוותי גם בחושך הגדול ביותר, משום שבורא עולם תמיד איתי וכמובן שרוצה את הטוב ביותר בשבילי, בכוחו לשנות סדרי עולם ע"י זעקה קטנה לבורא עולם, שכידוע אמרו רבותינו שאם הינו רואים כמה שינויים אנו עושים בעולמות העליונים ע"י התפילה הינו מתביישים להתפלל.

בפרשתנו אחרי מכירת יוסף האחים מביאים את הכתונת של יוסף ליעקב אבינו ואומרים "הכר נא הכתונת בנך היא אם לא", ויעקב אבינו מזהה את הכתונת ואומר "כתונת בני חיה רעה אכלתהו, טרף טורף יוסף", שואלים חז"ל מדוע הוסיפו האחים אחרי המכירה גם לטבול את הכתונת בדם? ומפרש הרה"ק רבי יעקב מראדזימין ז"ע שהאחים טבלו את הכתונת

בדם, על מנת שיתייאש יעקב אביהם מלהתפלל על ישועת בנו יוסף שיחזור בשלום, ויחשוב שאין תקווה להשיבו ע"י תפילה, ביודעם שאם יבטח יעקב בה' ויקווה אליו בוודאי יחזור יוסף לביתו, שהכירו האחים הקדושים בעוצמתה של תפילה מתוך תקווה.

מספר ניצול השואה "הרב ממעמקים" על מאורה נורא ואיום שארה להם בזמן השואה הקשה, בהיותו נער קטן הנאצים ימך שמם היו בוחרים מי מהילדים יצא לעבודה ומי לתאי הגזים, ע"י שעשוע נוראי שהיו מניחים לילדים מוט בגובה מסוים ומודיעים "ילד שיהיה נמוך מהמוט ילך לתאי הגזים וילד שיהיה גבוה מספיק לגעת במוט ילך לעבוד". מספר הרב שכל הילדים רצו כל כך להיות וללכת לעבוד כל תקוותם הייתה רק לגעת במוט הם ניסו לעמוד על קצות האצבעות להכניס אבנים לנעליים ועוד... בהגיע תורו של הרב ניסה גם הוא אך כמו עוד ילדים אחרים לא היה מספיק גבוה להגיע ומיד סימן לו הקצין הנאצי ללכת לטור שמוביל לרכבות, המחשבה על המוות חלחלה בכולם, כולם היו מדוכאים, מיואשים ומחוסרי תקווה אף אחד לא העז להוציא מילה מפיו, עד שנער אמיץ קם ואמר "גם כי אלך בגיא צלמות לא אירה רע כי אתה עמדי", וביקש מכולם לחזור אחריהם!!!... "שיר המעלות ממעקים קראתיו ה'", וכך סייעו את כל הפרק מתוך דמעות שליש ותקווה לישועה, בהגיעם לתאי הגזים ניסו הנאצים ימך שמם להפעיל את בלוני הגז אך להפתעתם ניגמר הגז והיו צריכים להמתין לבלונים החדשים שעד שאלו הגיעו נכנסו הרוסים בחסדי שמיים והצילו מידם, על כך אמר הרב אני חי ממעמקים בזכות התקווה והתפילה שעורר אותו נער ברכבת.

ע"י תקווה ותפילה זוכים לישועה, שבת שלום ומבורכת לכולם.

הרב צה ויאה מרצה באתר ישיבת אור דוד
להרצאות נוספות כנסו: Rabenu.com

הלכות ומנהגים הרב רועי גנון

ימי החנוכה

באמצע ימי בית שני היוונים שלטו על ארץ ישראל ומלך יוון היה אנטיוכוס הרשע ורצה לעקור את מצוות התורה, ולכן גזר על עם ישראל לא לקיים מצוות: שבת, ברית מילה וקידוש החודש. וקמו החשמונאים ונלחמו ביוונים ואע"פ שהיוונים היו מרובים מאוד והחשמונאים מועטים בחסדי ה' יתברך ניצחו החשמונאים את היוונים, ונכנסו לבית המקדש ב- כ"ה בכסלו וטהרו את בית המקדש ומצאו פך שמן אחד טהור שהיה חתום בחותמת כהן גדול שמספיק להדליק יום אחד ונעשה נס והדליקו ממנו שמונה ימים.

ולכאורה יש להקשות מדוע חוגגים את חג החנוכה שמונה ימים והרי בפך שמן היה מספיק להדליק יום אחד אם כן הנס שהדליקו מהפך שמן הוא שבעה ימים? לשאלה זו נאמרו מאות תירוצים, אולם נכתוב שתיים:

1. היום הראשון חוגגים על המלחמה שניצחו החשמונאים את היוונים (מעטים נגד רבים), ושבעה ימים על נס פח השמן.
2. אחרי שביום הראשון שמו את השמן במנורה ראו שהפך מלא כאילו לא השתמשו בו, וכך שמונה ימים היה נס שכל יום הפך שמן היה מתמלא מעצמו.

הלכות הדלקת נרות

א. מעיקר הדין מספיק להדליק נר אחד כל יום בין שבני הבית מרובים ובין שבני הבית מועטים, אולם כבר נהגו כל בית ישראל לקיים מצות הידור להוסיף נר אחד כל לילה, והיינו שבילילה הראשון מדליק נר אחד ובילילה השני מדליק שני נרות וכן הלאה עד שבילילה השמיני מדליק שמונה נרות.

ב. כל אדם איש מבן 13 שנה ואישה מבת 12 שנה חייבים בהדלקת נרות חנוכה, ולכן אישה שהיא חיה לבדה חייבת במצות נרות חנוכה וצריכה להדליק עם כל הברכות.

ג. מנהג הספרדים שאחד מבני הבית מדליק את נרות החנוכה וכל בני הבית יוצאים ידי חובה בהדלקתו והיינו כל אלו שגרים בבית וסמוכים על שולחנו (שאוכלים וישנים אצלו ללא תשלום), ולכן חייל שגר עם אביו או אמו ונמצא בצבא אינו צריך להדליק נר חנוכה כיוון שסמוך על שולחנם יוצא יד חובה בהדלקת נרות חנוכה על ידי הוריו, ולכתחילה יש לקבץ את כל בני הבית שיהיו נוכחים בעת ההדלקה אולם אם לא נמצאו יצאו ידי חובה, ומנהג האשכנזים שכל אחד מבני הבית שהוא זכר יש לו חנוכה והוא מדליק בפני עצמו והנשים והבנות אינן מדליקות.

ד. לכתחילה צריך להדליק את נרות החנוכה בצאת הכוכבים ובדיעבד אם הדליק לפני צאת הכוכבים יכבה ויחזור וידליק בצאת הכוכבים אך לא יברך על ההדלקה השנייה, ומכל מקום אם לא הדליק בצאת הכוכבים מדליק והולך כל הלילה בברכה כל זמן שלא עלה עמוד

השחר, ואם עלה כבר עמוד השחר ידליק בלי ברכה.

ה. צריך לתת שמן בנרות החנוכה שיעור שידלק חצי שעה (ואם מדליק בנרות צריך שהנרות יהיו ראויים לדלוק חצי שעה), ואם נתן שיעור שהוא פחות מחצי שעה לא יצא וצריך לכבות את הנרות ולתת שמן שיהיה חצי שעה ומכל מקום אינו יברך בפעם שניה, ואם מלכתחילה אין לו שיעור שמן שידלק חצי שעה ידליק בלא ברכה. בערב שבת כיוון שמדליק לפני השקיעה צריך לתת יותר שמן, כדי שיהיה שיעור של שמן שיוכל לדלוק אחר צאת הכוכבים חצי שעה.

ו. המדליק נר חנוכה צריך לברך קודם ההדלקה, ובילילה הראשון מברך שלוש ברכות, "להדליק נר חנוכה" (מנהג הספרדים לומר "נר חנוכה" ומנהג האשכנזים לומר "נר של חנוכה"), "שעשה ניסים", "שהחיינו", ובשאר ימים מברך רק שני ברכות "להדליק נר חנוכה" ו"שעשה ניסים". לא יתחיל להדליק נרות עד שיסיים את כל הברכות

ז. אחר שיסיים את הברכות ידליק את הנר הראשון ולא יסלק ידו עד שידליק את רוב הפתילה שיוצאת מן הנר, ולאחר שהדליק את הנר הראשון יתחיל באמירת "הנרות הללו".

ח. שמדליק את נר החנוכה בלילה הראשון ידליק את הנר הקיצוני שבצד ימין ובילילה השני ידליק קודם את הנר הנוסף ואחר כך ידליק את הנר שהדליק אתמול, וכן בלילה השלישי ואילך שידליק תמיד את הנר החדש שמוסיף באותו יום ונמצא שסדר הדלקתו משמאל לימין (כמו שכותבים בשפה לועזית), ובדיעבד אם שינה מהסדר אין זה מעכב ויצא ידי חובה.

ט. צריך להדליק את החנוכה במקום שיראה לאנשים אחרים כדי שיהיה בזה פרסום הנס, ולכן מי שגר בקומת קרקע באופן שיש לו חצר שהיא פתוחה לרשות הרבים (או שביתו הוא זה פתוח לרשות הרבים), יניח את החנוכה בפתח מבחוץ בגובה בין 24 ל- 80 סנטימטר.

י. מי שגר בבנין קומות ויש לו חלון עד גובה של תשע מטר וששים סנטימטר (בערך עד קומה שלישית), ידליק את החנוכה בחלון הפתוח לרשות הרבים.

יא. מי שגר בקומה גבוהה (כגון קומה רביעית ומעלה) או שאינו יכול להניח את החנוכה בחלון הפתוח לרשות הרבים, ידליק בתוך ביתו משמאל לדלת, ואם ירצה יכול להניח את החנוכה ליד החלון שפונה לרשות הרבים אפילו בקומה חמישית או ששית, וכל שכן אם יש בניינים ממול חלונם שאז יש להם גם פרסום הנס, ואם אינו יכול, יניח את החנוכה על שולחנו וידליק שם, שכן בינו לבני ביתו היו גם פרסום הנס.

יב. כל מה שכתבנו לענין גובה החנוכה זה מקרקע של הרחוב ועד השלהבת של הנרות.

להלכות נוספות של הרב רועי גנון
כנסו לאתרנו: Rabenu.com

מוסדות אור דוד
שמחים להזמין את כל הקהל הרחב

מסיבת חנוכה

שתתקיים אי"ה ביום רביעי
כ"ז כסלו תש"פ 25/12/19 (נר רביעי של חנוכה)

בהיכל ישיבתנו הקדושה | בשעה
20:30 "אור דוד" המכבים 108 בני ברק

בהשתתפות

הרה"ג דניאל זר שליט"א
ראש הישיבה והמוסדות

משגיח הישיבה
ורבנים חשובים

הערב יונעם בליווי
תזמורת

מנחה הערב שמעון פרץ הי"ו

הכניסה חופשית
בואו בהמוניכם לערב
מהנה ובלתי נשכח!

הכניסה לנשים
מרחוב שלוש
השעות

המסיבה תועבר
לנקודת הליווי
מהשעה 21:30

כיבוד
קל

אמונה ובטחון הרב ישראל לוגסי

למה ה' נתן ולמה ה' לקח?

עוד מתועליות הבטחון בה', הוא שזה הבוטח בה', רואה לעולם בהנהגת ה' - הנהגת "חסד", וגם כאשר נראה לעין שהנהגה זו רחוקה מן ההגיון, מקוממת, גורמת לזעף ולזעם, עם כל זה בבטחונו בה', מוצא הוא את הנהגת החסד גם במצבים כאלו, וליתר באור נמחיש דברינו בצרוף מעשה שהיה.

פעמים שהקדוש ברוך הוא מראה לאדם שהנהגה גדולה ישועה והצלחה עומדת לבוא אליו, וברגע שעומד הוא לקבלה... מתפוצץ הכל! וכל תקוותו, צפיתו, שמחתו לא היתה אלא "אשליה" אחת גדולה.

וכאן שואל האדם רבונו של עולם, אם בסופו של דבר לא הגיעה לידי אותה ברכה והצלחה, אותה ישועה שכל כך צפיתי לה, למה הראית לי שהנהגה עומד אני לקבלה, וחייתי באשליה, בשמחה, בתקווה גדולה, אחר שבסופו של דבר לא היה אמור להגיע לי אותה ישועה, וכמו שאמרה השונמית לאלישע כאשר מת בנה שזכתה לו מברכת אלישע (מלכים ב' ד' כח) "ותאמר השאלתי בן מאת ה'", הלא אמרתי לא תשלה אתי", כלומר אם סופו של בן זה למות למה תשלה אותי שכאלו והנה יש לי בן. הנהגה זו קשה יותר מסתם עכוב, שכן בהנהגה זו כביכול מראה לך הקדוש ברוך הוא שהוא אתך, מושיע אותך, והנך חי באשליה ובתקווה, ולבסוף כביכול הקדוש ברוך הוא נוטש, עוזב ומפקיה.

הנהגה זו רואים אנו שהנהגה מצויה מאד שנוהג בה ה' עם בני אדם, וכמו למשל, אדם שמצפה למצא זוג, והנה מוצא הוא שדוך מתאים, התאמה נפלאה משני הצדדים, התאמה בפנימיות ובהשקפה, התאמה בחיצוניות עם מציאת חן, והכל מתקדם יפה, ופעמים מתקדם השדוך ל"וורט" ופעמים מתקדם אף לארוסין, ופעמים מתקדם הוא עד להזמנות לחתונה, ואז... מתפוצץ הכל, לא חתונה, לא שמחה. כל הצפיות והתקוות נגוזו כמו חלום, עגמת נפש נוראה ועד כדי משבר ודכאון.

וכמו למשל, אדם חפץ לקנות דירה, מוצא דירה נאה, מתאימה לו לכל צרכיו, גם המחיר מתאים, קובעים זמן לחוזה, ופעמים אף אחר החוזה והכל מתפוצץ...

בני זוג חשוכי בנים זה שנים, המצפים בתוחלת ממשכה לזרע של קימא, והנה ברוך ה', הריון... הכל תקין, חדש ראשון שני... רביעי חמישי... ופעמים אף שמיני ותשיעי, הכל מצפים לנס ולישועה, לשמחה הגדולה שאין לשערה בכל הון שבעולם, הנה ונפקדים המה, ועתה יזכו לחבק בן. משאת נפשם, ולבסוף, הכל מתפוצץ... וכן הוא בבריאות של האדם, האדם כביכול חש את ישועת ה' בקרוב, הרופאים מבשרים אותו שהנהגה נס... ורפואתו צפויה וקרובה, יש פתרון למחלה... איזו שמחה חש אדם זה, הנה הרויח את חייו, עומד הוא להפטר מהמחלה שהיה כל כך מטורד ממנה, ישנם סימנים ואותות לישועה, השמחה, העידוד, הרצון לחיות, מפיחים תקווה טובה, ולבסוף הכל מתפוצץ... המחלה צצה שוב, וביתר סכון...

למאמרים נוספים של הרב ישראל לוגסי
כנסו לאתרנו: Rabenu.com